

[Peter Nielsen.]

talte man ganske vist meget om egnsudviklingen, men det var på en lidt anden måde end her i Danmark. Dér prøvede såvel Labour som det konservative parti at fortælle befolkningen, at det var deres parti, der havde opfundet egnsudviklingen og ført den ud i livet, og dér er endda tale om helt andre, rigoristiske foranstaltninger. I Londonområdet forbyder man gennem en byplanlov simpelt hen oprettelse af nye industrier, de må ud i landet. Man bygger fabrikker til dem, yder dem store lån og tilskud, alt bevilget af et enigt parlament.

Man kunne så måske indvende, at problemerne i England er større end her, men det er desværre ikke rigtigt. Da arbejdsløsheden f. eks. i Wales var på 18 pct., gik man i aktion dér. Staten investerede 20 mill. pund sterling, altså ca. 400 mill. kr., blot i dette ene område. Der var 8 sådanne områder, man satte under egnsudvikling. Det var mange penge for et krigshærgtet land, men, som man sagde, man havde ikke råd til at lade være. Det viser sig også nu, at det var en god forretning for den engelske skatteyder. Meget af det investerede forrentes godt; der kommer gode lejer ind; folk, der før levede af understøttelse, er nu blevet gode skatteydere, og nationalproduktet er steget.

Der er egne her i Danmark, hvor man har ikke 18 pct.s arbejdsløshed, men over det dobbelte. Det sidste nummer af Statistiske Efterretninger viser, at arbejdsløshedsprocenten i de nordjyske landkommuner er på 39. På samme tidspunkt var den 3,8 i hovedstadsområdet, altså ikke engang en tiendedel. Man vil måske indvende, at vejrliget har bevirket noget af denne arbejdsløshed, men hertil må bemærkes, at i sommer, da man talte om såkaldt overbeskæftigelse og mangel på arbejdskraft, havde disse egne aldrig under 10 pct.s arbejdsløshed, og det til trods for at mange arbejdede over 50 km fra deres bopæl. Ja, problemet er lige så stort her i Danmark, som det var i England. Men i England satte man ind, da Londonområdet ikke var beboet af en sjettedel af Englands befolkning, og dér hindrede man andre store befolkningsophobninger. Det danske hovedstadsområde bebos snart af en tredjedel af befolkningen og vil, hvis udviklingen fortsætter,

inden dette århundredes udgang være oppe på halvdelen. Samtidig er affolkningen andetsteds stærkt fremadskridende.

Det er under den megen diskussion, der har været om egnsudviklingen, bl. a. fra konservativt hold blevet sagt, at nu kom såmænd endda det rige og givtige Lolland-Falster for at få del i disse egnsudviklingslån og altså i de penge, staten på den måde ødslede ud. Ja, studerer man arbejdsløshedsstatistikken, viser det sig, at den gennemsnitlige arbejdsløshed i lolland-falsterske kommuner i 1959 er noget varierende, men ligger på 16-33 pct. I perioden fra 1950 til 1955 faldt befolkningstallet alene i de lolland-falsterske landkommuner med 3 700. Da der trods alt har været noget fødselsoverskud, har tallet på fraflytninger altså været endnu større. Det samme gør sig gældende i andre landsdele. De ældre søger ind til de nærliggende købstæder og frister dér en kummerlig tilværelse. Bolignød og arbejdsløshed stiger stærkt i disse købstæder. Når en ung mand har aftjent sin værnepligt, tager han sjældent hjem igen, men søger til København, og strømmen af unge piger herover bliver selvfølgelig lige så stærk. De unge kan godt lide deres hjemstavn, de ville helst blive hjemme, men der er ingen andre muligheder dér end at stille sig op ved kontrolstederne. I dette perspektiv må egnsudviklingen ses, og alle de hånende bemærkninger om den kan vi derfor tage os meget let. Men ønsker vi nu de engelske foranstaltninger overført til Danmark? Det kan anføres, at problemerne er alvorligere her, og at vi har bedre økonomiske muligheder for at løse dem, end England i sin tid havde, og på lang sigt har vi ligesom England ikke råd til at lade være. Jeg er overbevist om, at vi ikke behøver at bruge pisken, bare vi forstår at bruge gulerødderne; bare vi i god tid får arbejdet forstærket, kan vi slippe for alle mulige rigoristiske foranstaltninger.

Der står i bemærkningerne til forslaget, at loven fremkalder en falsk forestilling om, at et sundt og konkurrencedygtigt erhvervsliv kan op hjælpes ved statens medvirken. Det kunne være fristende at opremse en lang række danske industrier o. lign. og derefter spørge, om de er usunde og ikke-konkurrencedygtige, men det tjener intet formål at irritere, så jeg skal nøjes med her-